

Remissvar

fo.remissvar@regeringskansliet.se

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

2025-05-02

FI dnr 25–5154
(Anges alltid vid svar)

Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret SOU 2025:6

Ert dnr: Fö2025/00151

Inledning

Finansinspektionen begränsar sitt yttrande till de delar av betänkandet som bedöms ha betydelse för myndighetens uppdrag.

Finansinspektionen (FI) tillstyrker utredningens förslag om bred aktivering av civilplikten, samt förtydligandet i 5 kap 4 § i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen). Inspektionen tillstyrker även utredningens förslag om bemanningsansvariga myndigheter och företag samt förslaget om införande av beredskapsregistreringar. Enligt FI innebär förslagen både en större rättslig tydlighet och en mer logisk struktur än dagens modell, och vi förordar således utredningens huvudregel.

FI välkomnar också fortsatt utredning om införande av civilplikt inom IT-system och cybersäkerhet, eftersom dessa funktioner är grundläggande för tillhandahållandet av tjänster hos samtliga finansiella företag som driver samhällsviktig verksamhet.

Om en ny funktion för personalförsörjning införs, kan det behövas instruktioner hur en sådan ska förhålla sig till sektorerna. I övrigt lämnar FI synpunkten som framgår nedan.

Utredningens tolkning av 1982 års lag

FI delar utredningens uppfattning att skyldigheten att ha en krigsorganisation så långt det är möjligt bör anges i författning. Inspektionen ställer sig dock tveksam till om lagen (1982:1004) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer m.fl. att delta i totalförsvarsplaneringen ger ett tillräckligt stöd för att utpekade statliga myndigheter, med stöd i 2 § första stycket samma lag, ska kunna begära av privata näringsidkare att inrätta en planerad och bemannad krigsorganisation.

Det är svårt att utläsa av bestämmelsernas ordalydelse att ett utpekande enligt samma lag innebär en skyldighet för ett företag att upprätta en egen krigsorganisation. En fungerande krigsorganisation torde omfatta betydligt mer än bemanning. För att personalen och verksamheten ska kunna fungera under krig behövs även en materiell och säkerhetsmässig uthållighet som i vissa företag kan kräva både investeringar och arbetsinsatser som kan innebära betydande kostnader för företagen.

Eftersom frågan om krigsorganisation hänger samman med såväl möjligheter till statlig ersättning (jfr 2 § 2 stycket i 1982 års lag) som överenskommelser om att fortsätta verksamheten i höjd beredskap (jfr 7 § 2 stycket i lagen [1992:1403] om totalförsvar och höjd beredskap), förordar Finansinspektionen att en särskild reglering införs så att näringsidkare kan åläggas att upprätta en krigsorganisation. Med förebild i regleringen i riksbankslagen bör en sådan skyldighet inte medföra någon särskild rätt till ersättning för näringsidkaren.

FINANSINSPEKTIONEN

Daniel Barr
Generaldirektör

Anna Körlof
Senior jurist

I detta ärende har Generaldirektör Daniel Barr beslutat. Den seniora juristen Anna Körlof har varit föredragande.

Kopia till fo.rs.remissvar@regeringskansliet.se